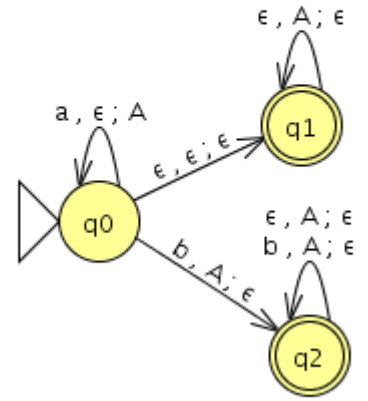

1) 5.13:9

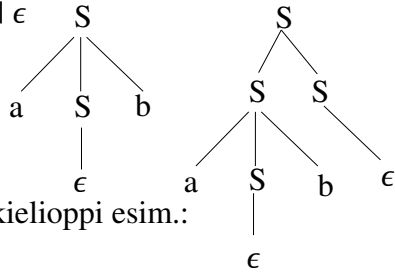
Automaatti M tunnistaa kielen $L(M) = \{a^n b^m \mid 0 \leq m \leq n\}$ eli merkkijonot, joissa on a-kirjainten jälkeen korkeintaan yhtä monta b-kirjainta kuin mitä a-kirjaimia oli.

Tehtävänannon merkkijonoista *abb* ja *aba* eivät kelpaa tälle automaatille.

4) 5.13:15 kieliopit ovat moniselitteisiä, koska joillakin niiden lauseista on ainakin kaksi erilaista kieliopin mukaista jäsenyspuuta:

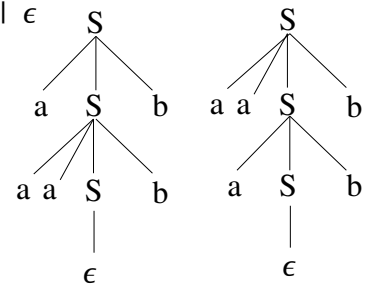
a) $S \rightarrow aSb \mid SS \mid \epsilon$

Yksiselitteinen kielioppi esim.:

$S \rightarrow AS \mid \epsilon$
 $A \rightarrow aAb \mid \epsilon$
 tai
 $S \rightarrow aSbS \mid \epsilon$

b) $S \rightarrow aSb \mid aaSb \mid \epsilon$

Yksiselitteinen

kielioppi:
 $S \rightarrow aSb \mid A$
 $A \rightarrow aaAb \mid \epsilon$

5) 5.13:16

$L = \{a^i b^j c^k \mid i=j \text{ tai } j=k\}$

Kielioppi esim.

$S \rightarrow AY \mid XB$
 $A \rightarrow aAb \mid \epsilon$
 $B \rightarrow bBc \mid \epsilon$
 $X \rightarrow aX \mid \epsilon$
 $Y \rightarrow cY \mid \epsilon$

Ongelman aiheuttavat merkkijonot $a^n b^n c^n$, koska ne voidaan jäsentää joko niin, että a:tä ja b:tä on yhtä paljon, tai niin, että b:tä ja c:tä on yhtä paljon. Merkkijonojen $a^n b^n c^n$ muodostamalle kielelle ei voida esittää kontekstitonta kielioppia (miksei?), joten niille ei voida tehdä myöskään erikoistapausta tämän tehtävän kieliopissa.

$A_L \rightarrow A_x \mid X L A_v \mid L A_x \mid L X L$

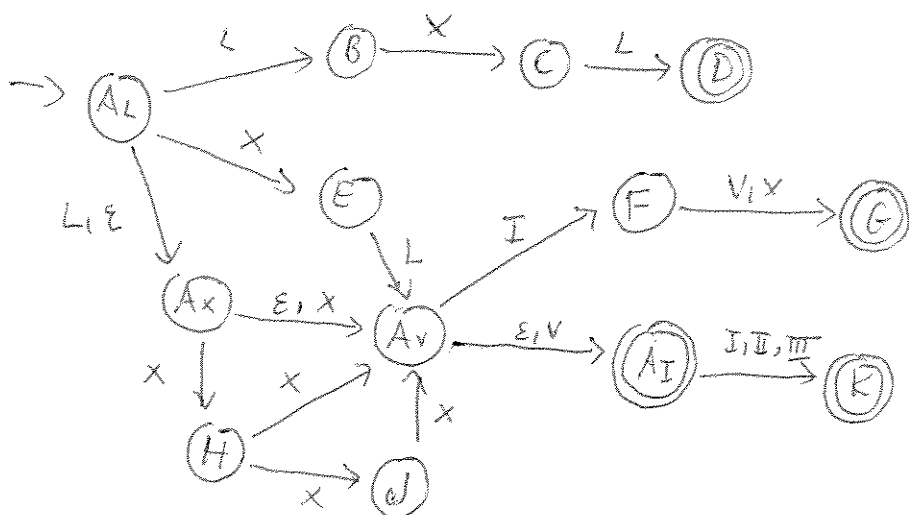
$A_x \rightarrow A_v \mid X A_v \mid X X A_v \mid X X X A_v$

$A_v \rightarrow A_I \mid V A_I \mid I V \mid I X$

$A_I \rightarrow I \mid II \mid III \mid \epsilon$

Välikesymboleita ovat A_L, A_x, A_v, A_I ja $\Sigma = \{ X, L, V, I, II, III \}$

Kysessä on äärellinen kelli (!), joten äärellinen automaatti riittää. Jos piirräät pinoautomaatin, niin siirtymät ovat muotoa $\xrightarrow{a, \epsilon/\epsilon}$ (pinoa ei käytetä).

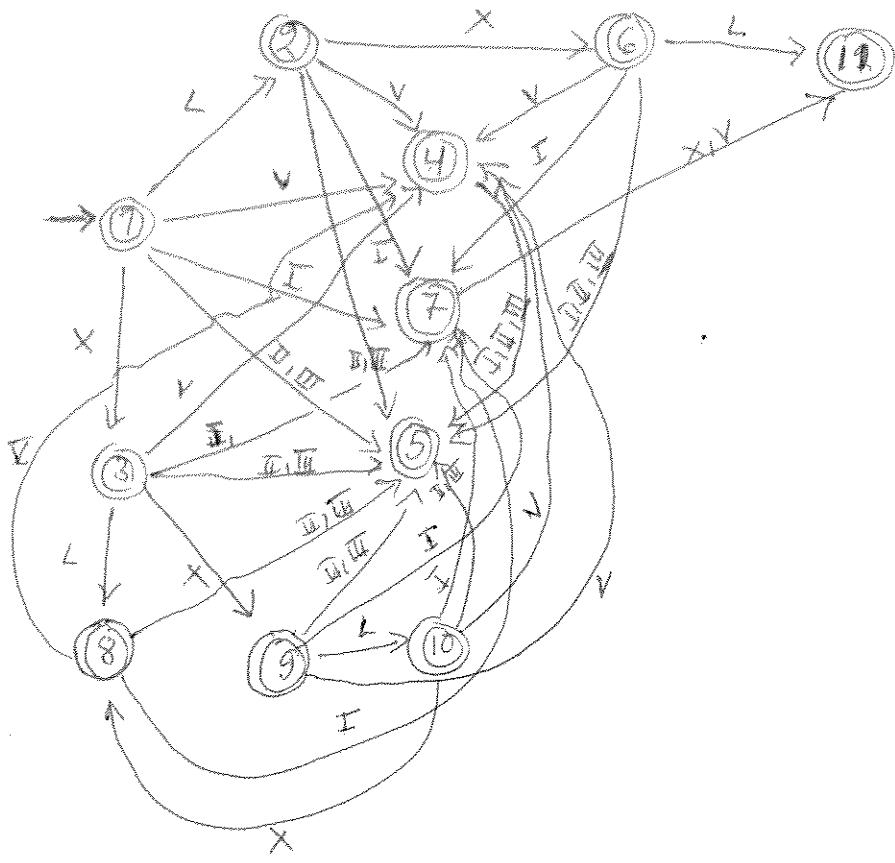

Podstetaan ε -scrifust

	L	X	V	I	II, III
$\rightarrow A_L$	$\{B, A_I, A_V, A_K\}$	$\{E, A_I, A_V, H\}$	$\{F, K\}$	$\{K\}$	$\{K\}$
B	\emptyset	$\{G\}$	\emptyset	\emptyset	\emptyset
C	$\{D\}$	\emptyset	\emptyset	\emptyset	\emptyset
$\leftarrow D$	\emptyset	\emptyset	\emptyset	\emptyset	\emptyset
E	$\{A_V, A_I\}$	\emptyset	\emptyset	\emptyset	\emptyset
F	\emptyset	$\{G\}$	\emptyset	\emptyset	\emptyset
$\leftarrow G$	\emptyset	\emptyset	\emptyset	\emptyset	\emptyset
A_K	\emptyset	\emptyset	\emptyset	\emptyset	\emptyset
H	\emptyset	$\{H, A_I, A_V\}$	$\{F, K\}$	$\{K\}$	$\{K\}$
J	\emptyset	$\{A_I, A_V, J\}$	\emptyset	\emptyset	\emptyset
A_V	\emptyset	$\{A_V, A_I\}$	\emptyset	\emptyset	\emptyset
$\leftarrow A_I$	\emptyset	\emptyset	$\{F, K\}$	$\{K\}$	$\{K\}$
$\leftarrow K$	\emptyset	\emptyset	$\{K\}$	$\{K\}$	$\{K\}$
		\emptyset	\emptyset	\emptyset	\emptyset

Determinisoidaan:

	L	X	V	I	II, III
$\rightarrow \{A_L\} = 7$	$\{B, A_I, A_V, A_K\} = 2$	$\{E, A_I, A_K, H\} = 3$	$\{A_I\} = 4$	$\{F, K\} = 7$	$\{K\} = 5$
$\leftarrow \{B, A_I, A_V, A_K\} = 2$	\emptyset	$\{C, H, A_V, A_I\} = 6$	$\{A_I\} = 4$	$\{F, K\} = 7$	$\{K\} = 5$
$\leftarrow \{E, A_I, A_K, H\} = 3$	$\{A_V, A_I\} = 8$	$\{H, A_V, A_I, J\} = 9$	$\{A_I\} = 4$	$\{F, K\} = 7$	$\{K\} = 5$
$\leftarrow \{A_I\} = 4$	\emptyset	\emptyset	\emptyset	$\{K\} = 5$	$\{K\} = 5$
$\leftarrow \{K\} = 5$	\emptyset	\emptyset	\emptyset	\emptyset	\emptyset
$\leftarrow \{C, H, A_V, A_I\} = 6$	$\{D\} = 12$	\emptyset	$\{A_I\} = 4$	$\{F, K\} = 7$	$\{K\} = 5$
$\leftarrow \{F, K\} = 7$	\emptyset	$\{G\} = 11$	$\{G\} = 11$	\emptyset	\emptyset
$\leftarrow \{A_V, A_I\} = 8$	\emptyset	\emptyset	$\{A_I\} = 4$	$\{F, K\} = 7$	$\{K\} = 5$
$\leftarrow \{A_V, A_I, H, J\} = 9$	\emptyset	$\{A_I, A_V, J\} = 10$	$\{A_I\} = 4$	$\{F, K\} = 7$	$\{K\} = 5$
$\leftarrow \{A_I, A_V, J\} = 10$	\emptyset	$\{A_I, A_V\} = 8$	$\{A_I\} = 4$	$\{F, K\} = 7$	$\{K\} = 5$
$\leftarrow \{G\} = 11$	\emptyset	\emptyset	\emptyset	\emptyset	\emptyset
$\leftarrow \{D\} = 12$	\emptyset	\emptyset	\emptyset	\emptyset	\emptyset

phdisekky klaf 10 pa li
 (muss 5 vasi phdisekky
 nahin) - ei minivade
 murden.

Huan! Saman vasi esihda selkemma lausekautomaatne
 (sallitaan sis syntyma merakijonalle):

